

PAEM

DENEME - 12

POLİS AMİRLERİ EĞİTİMİ MERKEZİ
KOMİSER YARDIMCILIĞI SINAVINA HAZIRLIK

A
KİTAPÇIK TÜRÜ

AYRINTILI ÇÖZÜMLER
DOSYA TÜRÜ

Adayın Adı Soyadı: _____

T.C. Kimlik / Aday No: _____

SINAV KONULARI	SORU	TOPLAM	SÜRE
Polis Meslek Mevzuatı	30	100	120 dk
Ceza Muhakemesi Hukuku	10		
Ceza Hukuku	10		
Anayasa Hukuku	10		
İdare Hukuku	10		
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	10		
İnsan Hakları	10		
Genel Kültür	10		

ADAYLARIN DİKKATİNE

- Sınav 100 sorudan oluşur ve sınav süresi 120 dakikadır.
- Her sorunun beş seçeneğinden yalnız biri doğrudur.
- Yanlış cevaplar doğru cevapları götürmez.
- Cevaplarınızı cevap formundaki ilgili alana işaretleyiniz.

Bu çalışma özgün bir hazırlık denemesidir; resmî sınav belgesi değildir.

SINAVI TAMAMLAMADAN AYRINTILI ÇÖZÜMLERİ İNCELEMİYİNİZ.

Polis Meslek Mevzuatı | 30 SORU**1. C Özel kolluğun görev alanı**

Doğru seçenek: Özel kolluk, kendi alanıyla sınırlı yetki kullanır; genel asayiş olayı bakımından genel kolluğa haber verir ve gecikmesinde sakınca bulunan koruyucu tedbirleri alır.

Çözüm: Özel kolluğun yetkisi özel hizmet alanıyla sınırlıdır. Genel güvenlik olayında genel kolluğa bildirim yapılması ve olayın korunmasına yönelik acil tedbirlerin alınması, kolluklar arası iş birliğinin gereğidir.

Dayanak: 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.3; genel ve özel kolluk ayrımı

2. C İdari görevin adli göreve dönüşmesi

Doğru seçenek: Suç şüphesi ortaya çıktığından gerekli yakalama ve delil koruma tedbirleri alınarak Cumhuriyet savcısına bilgi verilmelidir.

Çözüm: Önleyici görev sırasında suç işlendiğine ilişkin somut olgu ortaya çıktığında kolluk adli göreve geçer. Yakalama, olay yeri ve delil güvenliği sağlanır; savcının emirleri doğrultusunda işlem yapılır.

Dayanak: 3201 sayılı Kanun m.10-12; 5271 sayılı CMK m.90, 160-164

3. D Polis adı ve ambleminin korunması

Doğru seçenek: Yetkili makamın izni olmadan polis veya emniyet adlarını ve bunlara ait işaretleri resmî kurum izlenimi verecek biçimde kullanmak yasaktır.

Çözüm: Emniyet teşkilatına ait ad, unvan ve işaretlerin izinsiz kullanımı, kamusal güveni yanıtılabileceği için özel olarak korunur. Ticari amaç veya küçük görsel değişiklik yasağı kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

Dayanak: 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu Ek m.10

4. A Polisin başka işte kullanılamaması

Doğru seçenek: Polisin, kanunla verilen güvenlik görevleri dışında başka işlerde kullanılamaması ilkesiyle

Çözüm: Polis, asli güvenlik görevinden kopararak ilgisiz işlerde çalıştırılmaz. Kanuni bir dayanak veya güvenlik hizmetiyle bağlantı yoksa bu tür sürekli görevlendirme hukuka uygun değildir.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.4

5. E Durdurmanın süresi ve amacı

Doğru seçenek: Durdurma, amacın gerektirdiği makul süreyle sınırlı olduğundan amaç gerçekleşince sona erdirilmelidir.

Çözüm: Durdurma tedbiri, belirli bir amacı gerçekleştirmek için ve gerekli süre boyunca uygulanabilir. Amaç ortadan kalktığında bekletmenin sürdürülmesi ölçülülük ve kanunilik ilkelerine aykırı olur.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.4/A; Anayasa m.13

6. A Yoklama suretiyle kontrol ve arama ayrımı

Doğru seçenek: Silah veya tehlikeli eşya ihtimaline karşı dıştan yapılan sınırlı kontrol, ayrıntılı aramaya dönüştürülmeden ve ölçülü biçimde uygulanabilir.

Çözüm: Durdurma sırasında güvenlik amacıyla dıştan kontrol, silah veya tehlike ihtimalini gidermeye yönelik sınırlı bir tedbirdir. Tedbir ayrıntılı adli aramaya dönüştürülemez ve kişiye en az müdahaleyle uygulanmalıdır.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.4/A; Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

7. B Kimliğin belirlenememesi

Doğru seçenek: Kimliğin belirlenmesi için kanuni usule göre geçici olarak tutulması, durumun Cumhuriyet savcısına bildirilmesi ve kimlik belirlenince serbest bırakılması

Çözüm: Kimliğin tespiti amacıyla tutma, cezalandırma değil geçici bir güvenlik tedbidir. İşlem kanuni güvencelere bağlıdır; savcıya bildirim yapılır ve amaç gerçekleşince sona erer.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.4/A; Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği

8. E Parmak izi verilerinin amaçla sınırlılığı

Doğru seçenek: Kişisel verilerin belirli, açık ve meşru amaçlarla işlenmesi ve amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ilkesine

Çözüm: Parmak izi, biyometrik nitelikte kişisel veridir. Kanuni amaçla toplanan verinin ilgisiz ticari amaçla kullanılması, amaçla sınırlılık ve ölçülülük ilkelerini ihlal eder.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.5; 6698 sayılı KVKK m.4 ve m.6

9. D Umuma açık yerlerde yaptırımın kanuniliği

Doğru seçenek: Yaptırımın kanuni sebep, yetki ve usule dayanmaması

Çözüm: Umuma açık yerler hakkında uygulanacak kapatma veya faaliyetten men tedbirleri kanuni sebebe, yetkili makama ve öngörülen usule dayanmalıdır. Gerekçesiz ve süresiz kişisel talimat kanunilik ilkesini ihlal eder.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.6-8; Anayasa m.13 ve m.125

10. D Kaybolan çocukların korunması

Doğru seçenek: Çocuğun güvenliği sağlanmalı, kimlik ve yakın araştırması yapılmalı ve gerektiğinde ilgili sosyal hizmet birimleriyle iş birliği kurulmalıdır.

Çözüm: Kolluk, kaybolan çocuğun öncelikle güvenliğini ve üstün yararını gözetir. Aileye ulaşma ve sosyal hizmet desteği gibi işlemler eş zamanlı yürütülür.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.13/A; 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu

11. B Gürültünün önlenmesi

Doğru seçenek: Kamu düzeni ve kişilerin huzurunun korunmasına

Çözüm: Gürültünün önlenmesi, kamu düzeni ve toplumun huzurunun korunmasına yönelik idari kolluk faaliyetidir. Polis, kanuni yetki çerçevesinde gürültüyü sonlandırmaya yönelik tedbir alır.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.14

12. E Zor kullanmada ölçülülük

Doğru seçenek: Direniş sona erdiği hâlde güç kullanımının sürdürülmesi gereklilik ve ölçülülük ilkelerine aykırıdır.

Çözüm: Zor kullanma, direnmenin kırılması için gerekli ve direnmeyle orantılı olmalıdır. Direniş sona erdiğinde tedbirin hukuki amacı da ortadan kalkar.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.16; Anayasa m.17

13. B Silah kullanmanın sınırları

Doğru seçenek: Silah kullanma, kanundaki özel şartlar yanında zorunluluk ve orantılılık gerektirir; daha hafif araç yeterlyse öldürücü güç son çare niteliğini kaybeder.

Çözüm: Silah kullanma yetkisi cezalandırma amacı taşımaz. Tehlikenin niteliği, saldırının ağırlığı, başka araçların yeterliliği ve yaşam hakkı güvenceleri birlikte değerlendirilmelidir.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.16; Anayasa m.17; AİHS m.2

14. E İstirahatli polisin müdahalesi

Doğru seçenek: Polislik sıfatı devam ettiğinden, güvenliği gözeterek gerekli kanuni müdahaleyi yapmalı ve mümkün olan ilk anda kimliğini açıklamalıdır.

Çözüm: İstirahat veya izin, polislik sıfatını sona erdirmez. Açık bir polislik olayıyla karşılaşan personel, şartların elverdiği ölçüde müdahale eder ve görev sıfatını açıklar.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK Ek m.4; 3201 sayılı Kanun

15. B Olay yerinin korunması

Doğru seçenek: Olay yerini sınırlandırmak, ilgisiz kişileri uzaklaştırmak, iz ve delillerin bozulmasını önlemek ve savcı talimatlarını yerine getirmek

Çözüm: Adli kolluğun temel görevi olay yerini ve delilleri korumaktır. İlgisiz kişilerin uzaklaştırılması, kayıt tutulması ve Cumhuriyet savcısının emirlerinin uygulanması maddi gerçeğin araştırılmasını güvenceye alır.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK Ek m.6; 5271 sayılı CMK m.160, 161 ve 168

16. A Disiplin ve ceza soruşturmasının bağımsızlığı

Doğru seçenek: Beraat kararı, fiilin disiplin yönünden ayrıca değerlendirilmesini her durumda ortadan kaldırmaz; süreçler kendi koşullarına göre yürütülür.

Çözüm: Ceza ve disiplin sorumluluklarının amaç, delil standardı ve hukuki nitelikleri farklıdır. Aynı fiil disiplin düzenini ayrıca ihlal ediyorsa bağımsız değerlendirme yapılabilir.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.5; disiplin soruşturmasının bağımsızlığı

17. D Disiplin soruşturmasında savunma hakkı

Doğru seçenek: İsnadın bildirilmesi ve personelin savunmasını sunabilmesi

Çözüm: Savunma hakkı disiplin hukukunun temel güvencesidir. İsnat açıkça bildirilmeden ve ilgiliye cevap imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.31; Anayasa m.129

18. E Disiplin cezasında takdir ve ölçülülük

Doğru seçenek: Takdir yetkisinin objektif, gerekçeli ve ölçülü kullanılması ilkesiyle

Çözüm: Disiplin cezasının belirlenmesinde fiilin ağırlığı, kusur, hizmet geçmişi ve somut olay özellikleri dikkate alınır. Farklı uygulamanın gerekçesiz bırakılması eşitlik ve ölçülülük denetimini imkânsızlaştırır.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.6-8; Anayasa m.10 ve m.125

19. D Devlet memurunun sadakat ödevi

Doğru seçenek: Devlet memurunun Anayasa ve kanunlara bağlı olarak görevini millet hizmetinde yürütmesini

Çözüm: Sadakat, kişilere değil Anayasa ve hukuk düzenine bağlılığı ifade eder. Memur görevini kamu yararı ve millet hizmeti anlayışıyla yerine getirir.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.6

20. C Tarafsızlık ve menfaat sağlama yasağı

Doğru seçenek: Tarafsızlık, kamu yararını gözetme ve menfaat sağlama yasağına

Çözüm: Kamu görevi kişisel menfaat sağlama aracı olamaz. Hediye veya çıkar kabulü, tarafsızlık ve hizmete güven ilkelerini zedeler.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.7 ve m.29

21. B Gizli bilgileri açıklama yasağı

Doğru seçenek: Gizli bilgileri yetkisiz açıklamama yükümlülüğü görev sona erdikten sonra da devam eder.

Çözüm: Kamu hizmeti sırasında öğrenilen gizli bilgilerin korunması, görevden ayrılmayla sona ermez. Açıklama ancak kanuni yetki ve izin çerçevesinde yapılabilir.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.31

22. E Bilgi edinmede kısmi erişim

Doğru seçenek: İstisna kapsamındaki bölümler ayrılabiliyorsa kalan kısma erişim sağlamak ve sınırlamanın gerekçesini bildirmek

Çözüm: Bilgi edinme hakkı, belgenin istisna dışındaki bölümlerine erişimi de korur. Gizli kısım ayrılabiliyorsa geri kalan bölüm başvurana sunulmalıdır.

Dayanak: 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu m.9

23. C Dilekçenin zorunlu unsurları ve sevk

Doğru seçenek: Dilekçe yetkili makama gönderilmeli ve başvuru sahibine bilgi verilmelidir.

Çözüm: Dilekçede kimlik, imza ve adres unsurları bulunuyorsa yanlış makama verilmesi hakkın kaybına yol açmaz. Başvuru yetkili makama iletilir ve ilgili bilgilendirilir.

Dayanak: 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun m.4-5

24. D Kişisel verilerin işlenmesinde temel ilkeler

Doğru seçenek: İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ile gerekli süre kadar muhafaza edilme ilkelerine

Çözüm: Veri sorumlusu, amaca ulaşmak için gerekli olandan fazla veri toplayamaz ve veriyi süresiz tutamaz. Veri minimizasyonu ile saklama süresinin sınırlandırılması KVKK'nın temel ilkelerindendir.

Dayanak: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu m.4

25. E Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması

Doğru seçenek: Güvenlik soruşturması, arşiv kayıtlarının yanında görevin niteliğine göre yetkili birimlerce daha geniş olgusal araştırmayı da içerebilir.

Çözüm: Arşiv araştırması kanunda sayılan kayıtların incelenmesine dayanır. Güvenlik soruşturması ise hassas görevler bakımından, arşiv araştırmasına ek ve daha geniş güvenlik değerlendirmesi içerebilir.

Dayanak: 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu m.4-5

26. C Koruyucu ve destekleyici tedbirler

Doğru seçenek: Cezalandırma amacıyla süresiz kapalı kurumda tutma

Çözüm: Çocuk koruma sistemindeki tedbirler cezalandırma değil korunma ve destek amacı taşır. Danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma kanunda sayılan başlıca tedbirlerdir.

Dayanak: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu m.5

27. E Kabahatlerde yaptırım türleri

Doğru seçenek: İdari para cezası ve idari tedbirler; idari tedbirler içinde mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlardaki diğer tedbirler

Çözüm: Kabahatler suçlardan farklı olarak idari yaptırıma bağlanır. Kanun, idari para cezasını ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi gibi idari tedbirleri düzenler.

Dayanak: 5326 sayılı Kabahatler Kanunu m.16

28. D Toplantı ve gösteri yürüyüşünde bildirim sistemi

Doğru seçenek: Bildirim, barışçıl toplantının idarece güvenli biçimde yürütülmesini sağlayan bir usuldür; kural olarak izin alma anlamına gelmez.

Çözüm: Toplantı özgürlüğünün kullanılması izin sistemine bağlı değildir; kanunun öngördüğü bildirim düzeni, kamu düzeni ve güvenlik tedbirlerinin planlanmasına hizmet eder.

Dayanak: 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu m.10; Anayasa m.34

29. C Resmî yazışmalarda dağıtım

Doğru seçenek: Gereği bölümündekilerin işlem yapacak, bilgi bölümündekilerin ise yazıdan haberdar edilecek makamlar olduğunu

Çözüm: Dağıtım bölümünde işlem yapması beklenen muhataplarla yalnızca bilgilendirilecek muhataplar ayrılır. Bu ayrım, yazının takip ve sorumluluk zincirini açıklar.

Dayanak: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

30. A Önleme araması ile adli arama ayrımı

Doğru seçenek: Önleme araması yakın tehlikeyi ve suç işlenmesini önlemeye; adli arama ise işlenmiş bir suçla ilgili şüpheliyi veya delili bulmaya yöneliktir.

Çözüm: Aramanın türünü belirleyen temel ölçüt amaç ve aşamadır.

Önleme araması tehlikeyi önlemeye, adli arama ise somut suç şüphesi üzerine şüpheli veya delile ulaşmaya hizmet eder.

Dayanak: 2559 sayılı PVSK m.9; 5271 sayılı CMK m.116-119; Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

Ceza Muhakemesi Hukuku | 10 SORU**31. B Şüpheli ve sanık kavramları**

Doğru seçenek: Soruşturma evresinde suç şüphesi altında bulunan kişi şüpheli; iddianamenin kabulünden hükmün kesinleşmesine kadar suç şüphesi altında bulunan kişi sanıktır.

Çözüm: CMK, kişiye verilen sıfatı muhakemenin evresine bağlar. İddianamenin kabulüyle soruşturma sona erer ve kişi sanık sıfatını alır.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.2

32. C Yer bakımından yetki

Doğru seçenek: Suçun işlendiği yer mahkemesine

Çözüm: Ceza muhakemesinde temel yer yetkisi suçun işlendiği yere bağlanmıştır. Kanun, suç yerinin belirlenememesi veya özel durumlar için ayrıca tamamlayıcı kurallar öngörür.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.12-15

33. E Hâkimin davaya bakamayacağı hâl

Doğru seçenek: Aynı işte Cumhuriyet savcısı olarak görev yapan hâkim davaya bakamaz.

Çözüm: Aynı dosyada farklı muhakeme rolleri üstlenmek, tarafsızlık görünümünü zedeler. CMK, soruşturma veya kovuşturma görevlerinden birini üstlenen hâkimin aynı işte yargılama yapmasını yasaklar.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.22-23

34. D Kendini suçlamama hakkı

Doğru seçenek: Bu soruya cevap vermektan çekinebilir ve çekinme hakkı kendisine bildirilmelidir.

Çözüm: Kimse kendisini veya kanunda korunan yakınlarını suçlayıcı beyanda bulunmaya zorlanamaz. Bu nedenle tanığa belirli sorulara cevap vermektan çekinme imkânı tanınır.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.48; Anayasa m.38/5

35. C Bilirkişinin görev sınırı

Doğru seçenek: Özel veya teknik bilgi gerektiren bir ses kaydının bilimsel olarak incelenmesi

Çözüm: Bilirkişi, hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukuki bilgi dışında özel veya teknik bilgi gereken konularda görüş verir. Hukuki değerlendirme yargı mercine aittir.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.63

36. D Keşif yetkisi

Doğru seçenek: Keşif kural olarak hâkim veya mahkemece, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısınca yapılabilir.

Çözüm: Keşif, maddi gerçeğin doğrudan gözlem yoluyla araştırılmasıdır. Yargısal nitelik nedeniyle kural olarak hâkim veya mahkeme yetkilidir; acil soruşturma hâlinde savcıya istisnai yetki tanınır.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.83

37. C Arama kararının kapsamı

Doğru seçenek: Arama kararının kapsamının somutlaştırılmaması ve kanunun aradığı belirleyici unsurları taşıyamaması

Çözüm: Arama yetkisi genel ve sınırsız bir yetki değildir. Karar veya yazılı emirde aramanın nedeni, kişi veya yer, fiil ve geçerlilik süresi gibi kapsamı belirleyen unsurlar bulunmalıdır.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.119; Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

38. B İfade alma güvenceleri

Doğru seçenek: İfade alma güvenceleri ihlal edilmiştir; beyanın hukuka uygun delil değeri ayrıca değerlendirilmelidir.

Çözüm: Şüpheli, isnadı öğrenme, susma ve müdafî yardımından yararlanma haklarına sahiptir. Bu güvenceler bilgilendirilmiş ve özgür iradeye dayalı ifade için zorunludur.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.147-148; Anayasa m.38

39. E Adli kontrolün niteliği

Doğru seçenek: Tutuklama nedenleri bulunsu bile amaç daha hafif yükümlülüklerle sağlanabiliyorsa özgürlüğe daha az müdahale eden bir seçenek oluşturmak

Çözüm: Adli kontrol, tutuklamaya alternatif bir koruma tedbiridir. Ölçülülük gereği muhakeme amaçları daha hafif yükümlülüklerle sağlanabiliyorsa öncelikle bu tedbir değerlendirilir.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.109-110

40. B Cumhuriyet savcısının maddi gerçeği araştırma görevi

Doğru seçenek: Şüphelinin hem lehine hem aleyhine olan delilleri toplamak ve haklarını korumak

Çözüm: Savcı maddi gerçeği tarafsız biçimde araştırır. Bu nedenle yalnızca suçlayıcı değil, şüpheliyi destekleyen delilleri de toplamak ve muhafaza etmekle yükümlüdür.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.160-161

Ceza Hukuku | 10 SORU**41. E Suçta ve cezada kanunilik**

Doğru seçenek: Kanunda suç olarak tanımlanmayan bir fiilin benzerliğe dayanılarak suç sayılamaması ve cezanın genişletilememesi

Çözüm: Kanunilik, suç ve cezanın önceden kanunla belirlenmesini gerektirir. Kıyas yoluyla suç veya ceza alanının genişletilmesi yasaktır.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.2; Anayasa m.38

42. B Lehe kanunun uygulanması

Doğru seçenek: Failin lehine olan kanun belirlenir ve uygulanır.

Çözüm: Zaman bakımından uygulamada, fiil tarihindeki kanun ile sonraki kanunun hükümleri birlikte karşılaştırılır. Sonuç olarak fail lehine olan düzenleme uygulanır ve infaz edilir.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.7

43. C Olası kast ve bilinçli taksir

Doğru seçenek: Olası kast

Çözüm: Fail neticeyi öngörmüş ve gerçekleşmesini kabullenmiştir. Bu kabullenme, neticenin olmayacağına güvenilen bilinçli taksirden ayrılarak olası kastı oluşturur.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.21-22

44. A Neticesi sebebiyle ağırlaşmış suç

Doğru seçenek: Taksir

Çözüm: Ceza sorumluluğu kusura dayanır. Neticesi sebebiyle ağırlaşmış suçta failin ağır netice bakımından en az taksir düzeyinde kusuru bulunmalıdır.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.23

45. D Konusu suç teşkil eden emir

Doğru seçenek: Emir hiçbir surette yerine getirilmemelidir; yerine getiren ile emri veren sorumluluktan kurtulamaz.

Çözüm: Hiyerarşik bağlılık, açıkça suç teşkil eden emri meşru kılmaz. Böyle bir emir uygulanamaz; uygulayan ve emri veren kendi fiilleri çerçevesinde sorumlu olur.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.24; Anayasa m.137

46. E Meşru savunmanın koşulları

Doğru seçenek: Meşru savunma

Çözüm: Meşru savunma, bir hakka yönelen gerçekleşen veya tekrarı muhakkak haksız saldırının o anda ve orantılı biçimde defedilmesidir. Olayda saldırıya karşı savunma koşulları vardır.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.25/1

47. C Suça teşebbüs

Doğru seçenek: Suça teşebbüs

Çözüm: Teşebbüs için suç işleme kastı, elverişli hareketlerle doğrudan icraya başlama ve sonucun failin elinde olmayan nedenle gerçekleşmemesi gerekir.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.35

48. D Gönüllü vazgeçme

Doğru seçenek: Teşebbüsten dolayı cezalandırılmaz; ancak tamamlanan hareketler ayrı bir suç oluşturuyorsa o suçtan sorumludur.

Çözüm: Failin kendi iradesiyle suç yolundan dönmesi veya sonucu önlemesi gönüllü vazgeçmedir. Bu durumda teşebbüs cezası verilmez; bağımsız tamamlanmış suçlar saklıdır.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.36

49. C Dolaylı faillik

Doğru seçenek: Dolaylı fail

Çözüm: Fiil üzerinde hâkimiyet kurarak başka bir kişiyi araç gibi kullanan kişi dolaylı faildir. Ceza sorumluluğu, suçu araç üzerinden yöneten kişiye fail olarak yüklenir.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.37/2

50. A Yağma suçunun ayırt edici unsuru

Doğru seçenek: Yağma

Çözüm: Yağma, malın alınması veya teslimine yönelik cebir ya da tehditle hırsızlık benzeri mal edinme hareketinin birleşmesidir. Cebir veya tehdit unsuru onu basit hırsızlıktan ayırır.

Dayanak: 5237 sayılı TCK m.148

Anayasa Hukuku | 10 SORU**51. E Sosyal devletin araçları**

Doğru seçenek: Mali güce göre vergilendirme ve sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi

Çözüm: Sosyal devlet, sosyal adalet ve güvenliği sağlayacak ekonomik ve sosyal önlemler alır. Vergi adaleti ve sosyal güvenlik bu amacın başlıca araçlarıdır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.2, m.60 ve m.73

52. D Eşitlik ve pozitif tedbirler

Doğru seçenek: Eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Çözüm: Eşitlik, farklı durumda bulunan grupların fiili eşitliğini sağlamak için özel tedbir alınmasına engel değildir. Anayasa bu tedbirlerin eşitliğe aykırı yorumlanamayacağını açıkça belirtir.

Dayanak: T.C. Anayasası m.10

53. A Kişinin vücut bütünlüğü

Doğru seçenek: Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı hâller dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deney yapılamaz.

Çözüm: Vücut bütünlüğü insan onurunun temel unsurudur. Müdahale ancak Anayasa ve kanunun öngördüğü zorunlu koşullarda mümkündür; işkence ve eziyet mutlak biçimde yasaktır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.17

54. B Yerleşme ve seyahat hürriyeti

Doğru seçenek: Seyahat hürriyetine müdahale kanuni dayanak ve Anayasa'daki özel şartlara bağlı olduğundan işlem hukuka aykırıdır.

Çözüm: Temel haklar ancak kanunla ve Anayasa'da gösterilen nedenlere uygun biçimde sınırlandırılabilir. Yurt dışına çıkma hürriyeti yönünden Anayasa ayrıca yargısal güvence öngörür.

Dayanak: T.C. Anayasası m.13 ve m.23

55. A Mülkiyet hakkının sınırlandırılması

Doğru seçenek: Kamu yararı amacıyla ve kanunla, hakkın özüne ve ölçülülük ilkesine uygun olarak

Çözüm: Mülkiyet hakkı mutlak değildir; kamu yararı amacıyla kanunla sınırlandırılabilir. Sınırlama sosyal hukuk devleti ve ölçülülük ilkelerine uygun olmalıdır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.13 ve m.35

56. C Seçimlerin temel ilkeleri

Doğru seçenek: Seçimlerin demokratik ve güvenilir biçimde yapılmasıyla

Çözüm: Seçim ilkeleri seçmen iradesinin özgür ve eşit biçimde sandığa yansımaları güvenceye alır. Yönetim ve denetimin yargısal olması seçim dürüstlüğüdür.

Dayanak: T.C. Anayasası m.67 ve m.79

57. E TBMM bilgi edinme ve denetim yolları

Doğru seçenek: I, II ve III

Çözüm: Anayasa'nın 98. maddesi Meclis araştırmasını belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan inceleme; genel görüşmeyi toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Genel Kurulda görüşülmesi; yazılı soruyu ise milletvekillerinin Cumhurbaşkanlığı yardımcıları ve bakanlara yönelttiği yazılı sorular olarak tanımlar. Üç ifade de doğrudur.

Dayanak: 1982 Anayasası m.98

58. B Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sınırları

Doğru seçenek: Kişinin hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevler alanındaki temel haklar

Çözüm: Anayasa, temel hakların belirli bölümlerini Cumhurbaşkanlığı kararnamesi alanı dışında bırakır. Ayrıca kanunla düzenlenmiş konuda kararnama çıkarılamaz ve çatışmada kanun uygulanır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.104/17

59. A Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru

Doğru seçenek: İhlal iddiasına ilişkin olağan kanun yollarının tüketilmiş olması

Çözüm: Bireysel başvuru ikincil bir hak arama yoludur. Kamu gücü ihlaline karşı etkili olağan başvuru yolları kullanıldıktan sonra ortak koruma alanındaki haklar için başvuru yapılabilir.

Dayanak: T.C. Anayasası m.148; 6216 sayılı Kanun

60. D Mahkemelerin bağımsızlığı

Doğru seçenek: Hâkimlerin görevlerinde bağımsız olmaları ve hiçbir organın yargı yetkisinin kullanılmasında emir veya talimat verememesi

Çözüm: Yargı yetkisi bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır. Yasama ve yürütme dâhil hiçbir organ, görülmekte olan davada hâkime emir veya tavsiye veremez.

Dayanak: T.C. Anayasası m.9 ve m.138

İdare Hukuku | 10 SORU**61. C Kamu tüzel kişiliğinin kurulması**

Doğru seçenek: Kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle
Çözüm: Kamu tüzel kişiliği, kamu gücü ayrıcalıkları doğurduğu için ancak Anayasa'nın gösterdiği normlarla kurulabilir. Bunlar kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesidir.

Dayanak: T.C. Anayasası m.123

62. B Hiyerarşi ve idari vesayet

Doğru seçenek: Hiyerarşi
Çözüm: Hiyerarşi aynı tüzel kişilik içindeki üst-ast ilişkisidir ve genel bir denetim yetkisi sağlar. İdari vesayet ise ayrı kamu tüzel kişileri arasında ancak kanunla öngörülen sınırlı denetimdir.

Dayanak: İdare hukuku - hiyerarşi ve idari vesayet

63. E İmza yetkisinin devri

Doğru seçenek: İmza yetkisinin devri
Çözüm: İmza yetkisinin devrinde asıl karar yetkisi ve işlemin aidiyeti üst makamda kalır; ast yalnızca imzalama işlemini yerine getirir. Bu yönüyle karar yetkisinin devrinden ayrılır.

Dayanak: İdare hukuku - yetki devri ve imza yetkisi

64. D Düzenleyici idari işlem

Doğru seçenek: Genel, soyut, objektif ve sürekli kurallar içermesi
Çözüm: Düzenleyici işlemler belirli tek bir kişiyi değil, koşulları taşıyan herkesi kapsayan genel ve soyut kurallar koyar. Bireysel işlemler ise somut kişiye veya olaya yönelir.

Dayanak: İdare hukuku - düzenleyici ve bireysel işlemler

65. A İdari işlemin icrailiği

Doğru seçenek: İcrailik
Çözüm: İdari işlem, kamu gücü kullanılarak tek yanlı biçimde hukuki sonuç doğurur. Hukuka uygunluk karinesinden yararlanırsa da yargı denetimine açıktır.

Dayanak: İdare hukuku - idari işlemin icrailiği ve hukuka uygunluk karinesi

66. C Geri alma ve kaldırma

Doğru seçenek: Geri alma
Çözüm: Geri alma, işlemin yapıldığı tarihten itibaren sonuçlarını ortadan kaldırır. Kaldırma ise kural olarak ileriye etkili sonuç doğurur; kazanılmış hak ve hukuki güvenlik kuralları ayrıca gözetilir.

Dayanak: İdare hukuku - idari işlemlerin geri alınması ve kaldırılması

67. A Kamu hizmetinin temel ilkeleri

Doğru seçenek: Değişkenlik ve uyarlanma
Çözüm: Kamu hizmeti durağan değildir. Teknoloji, toplumsal ihtiyaç ve kamu yararı değiştikçe hizmetin örgütlenmesi ve sunum biçimi de uyarlanabilir.

Dayanak: İdare hukuku - kamu hizmetinde değişkenlik ve uyarlanma ilkesi

68. C Kamu mallarının korunması

Doğru seçenek: Kamu malları kural olarak özel mülkiyetteki mallar gibi kazandırıcı zamanaşımıyla edinilemez.

Çözüm: Kamu malları kamu hizmetine veya doğrudan toplumun kullanımına tahsis edilir ve özel koruma görür. Bu nedenle özel mallara özgü kazandırıcı zamanaşımı rejimi kural olarak uygulanmaz.

Dayanak: İdare hukuku - kamu mallarının hukuki rejimi

69. D Hizmet kusuru

Doğru seçenek: Hizmet kusuru
Çözüm: Hizmetin kuruluş veya işleyişindeki aksaklık hizmet kusurudur. İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları genel olarak tazminle yükümlüdür.

Dayanak: T.C. Anayasası m.125; idare hukuku - hizmet kusuru

70. A İptal kararının etkisi

Doğru seçenek: Hukuka aykırı işlemi kural olarak yapıldığı tarihten itibaren ortadan kaldırması ve idareyi kararın gereklerini yerine getirmeye zorlaması

Çözüm: İptal kararı objektif hukuka aykırılığı saptar ve işlem üzerinde geriye etkili sonuç doğurur. İdare, kararın gereklerine uygun biçimde eski hâli mümkün olduğunca yeniden kuralmalıdır.

Dayanak: 2577 sayılı İYUK m.28; idare hukuku - iptal davası

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | 10 SORU**71. B Sened-i İttifak**

Doğru seçenek: Merkezî iktidarın yetkilerinin ilk kez bir belgeyle sınırlanması yönünde adım sayılması
Çözüm: Sened-i İttifak, padişah ile ayanlar arasında düzenlenmiş ve merkezî otoritenin bazı taahhütler altına girmesi nedeniyle anayasal gelişmelerin erken bir halkası kabul edilmiştir.

Dayanak: Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme ve anayasal gelişmeler

72. E Kanun-ı Esasi ve I. Meşrutiyet

Doğru seçenek: I. Meşrutiyet'in ilanı
Çözüm: 1876 Kanun-ı Esasi, I. Meşrutiyet'in anayasal temelidir. Böylece anayasal monarşi ve parlamentolu yönetim deneyimi başlamıştır.

Dayanak: 1876 Kanun-ı Esasi ve I. Meşrutiyet

73. B Trablusgarp Savaşı

Doğru seçenek: Gönüllü subayların yerel direnişi teşkilatlandığı
Çözüm: İtalya'nın deniz üstünlüğü ve Mısır yolunun kapalı olması düzenli birlik sevkini zorlaştırmıştır. Gönüllü Osmanlı subayları yerel kuvvetleri örgütleyerek direnişi sürdürmüştür.

Dayanak: Trablusgarp Savaşı ve Uşi Antlaşması

74. A II. Balkan Savaşı

Doğru seçenek: Edirne
Çözüm: Balkan devletleri arasında paylaşım anlaşmazlığı çıkınca Osmanlı Devleti ileri harekât yapmış ve Edirne ile Kırklareli'ni geri almıştır. Edirne'nin durumu İstanbul Antlaşması'yla kesinleşmiştir.

Dayanak: II. Balkan Savaşı; İstanbul Antlaşması

75. E Çanakkale Cephesi

Doğru seçenek: İtilaf Devletlerinin Boğazları geçerek Rusya'ya yardım ulaştırma planının başarısız olması
Çözüm: Çanakkale zaferi, Boğazların geçilmesini engellemiş ve Rusya'ya doğrudan yardım planını bozmuştur. Savaş uzamış, Mustafa Kemal'in askerî itibarı yükselmiştir.

Dayanak: Birinci Dünya Savaşı - Çanakkale Cephesi

76. D Amasya Genelgesi

Doğru seçenek: Amasya Genelgesi
Çözüm: Amasya Genelgesi, vatanın bütünlüğü ve bağımsızlığın tehlikede olduğunu belirtmiş; kurtuluşun milletin azim ve kararıyla sağlanacağını ilan etmiş ve Sivas Kongresi çağrısı yapmıştır.

Dayanak: Amasya Genelgesi, 22 Haziran 1919

77. C Temsil Heyetinin yürütme yetkisi kullanması

Doğru seçenek: Temsil Heyetinin hükûmet gibi yürütme yetkisi kullanmaya başladığı
Çözüm: Temsil Heyetinin askerî bir komutan ataması yalnızca danışma organı olmadığını, millî hareket adına yürütme niteliğinde kararlar almaya başladığını gösterir.

Dayanak: Sivas Kongresi sonrası Temsil Heyeti faaliyetleri

78. A Moskova Antlaşması

Doğru seçenek: Sovyet Rusya
Çözüm: Moskova Antlaşması TBMM Hükûmeti ile Sovyet Rusya arasında imzalanmıştır. Taraflar birbirlerine zorla kabul ettirilmek istenen antlaşmaları tanımamış ve doğru sınırına ilişkin temel esasları belirlemiştir.

Dayanak: Moskova Antlaşması, 16 Mart 1921

79. B 3 Mart 1924 düzenlemeleri

Doğru seçenek: I, II ve III
Çözüm: 3 Mart 1924'te halifelik kaldırılmış, öğretim birliği sağlanmış ve din işleriyle vakıfları yöneten bakanlık kaldırılarak yeni kurumsal düzenlemelere gidilmiştir.

Dayanak: 3 Mart 1924 inkılapları

80. C Balkan Antantı ve Sadabad Pakti

Doğru seçenek: Bölgesel barış ve güvenliği iş birliği yoluyla korumak
Çözüm: Balkan Antantı batı sınırlarında, Sadabad Pakti doğu ve güneydoğu çevresinde iş birliği ve güvenliği güçlendirmeyi amaçlamıştır. İkisi de 'Yurtta sulh, cihanda sulh' yaklaşımının örnekleridir.

Dayanak: Balkan Antantı (1934); Sadabad Pakti (1937)

İnsan Hakları | 10 SORU**81. A İnsan haklarının bölünmezliği**

Doğru seçenek: Medeni-siyasi haklarla ekonomik-sosyal-kültürel hakların birbirini tamamladığını ve bir grubun diğerinden önemsiz sayılamayacağını

Çözüm: İnsan hakları bir bütün oluşturur. Bir hakkın etkili kullanımı çoğu zaman diğer hakların korunmasına bağlıdır; hak kategorileri arasında hiyerarşi kurulamaz.

Dayanak: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; 1993 Viyana Bildirgesi

82. E Olağanüstü hâlde yükümlülük azaltma

Doğru seçenek: İşkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele yasağı
Çözüm: AİHS m.15 bazı haklar bakımından olağanüstü dönemde sınırlı yükümlülük azaltmaya izin verir; ancak işkence yasağı mutlak ve derogasyona kapalıdır.

Dayanak: AİHS m.3 ve m.15

83. D Yakalanan kişiye bilgi verilmesi

Doğru seçenek: Yakalanma nedenleri ve kendisine yöneltilen suçlama hakkında

Çözüm: Özgürlükten yoksun bırakmanın keyfi olmaması için kişi, neden tutulduğunu ve suçlamanın özünü anlayabilmelidir. Bu bilgi, tutmaya itiraz hakkının da temelidir.

Dayanak: AİHS m.5/2

84. B Adil yargılanma hakkı

Doğru seçenek: Bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde makul sürede ve kural olarak aleni yargılanma

Çözüm: Adil yargılanma hakkı bağımsızlık, tarafsızlık, makul süre, aleniyet ve çelişmeli yargılama gibi güvenceler içerir. İstisnalar dar yorumlanır.

Dayanak: AİHS m.6

85. A İfade özgürlüğünün sınırlandırılması

Doğru seçenek: Müdahalenin kanunla öngörülmesi, meşru amaç taşınması ve demokratik toplumda gerekli olması

Çözüm: İfade özgürlüğü şok eden veya rahatsız eden düşünceleri de korur. Sınırlama ancak açık hukuki temel, Sözleşmede sayılan meşru amaç ve zorlayıcı toplumsal ihtiyaçla orantılılık gösterildiğinde kabul edilebilir.

Dayanak: AİHS m.10; AİHM'in yerleşik üç aşamalı sınırlama testi

86. A Barışçıl toplantılarda pozitif yükümlülük

Doğru seçenek: Devletin toplantı özgürlüğünün etkili kullanımını korumaya yönelik pozitif yükümlülüğüyle

Çözüm: Toplantı özgürlüğü yalnızca devletin müdahale etmemesini değil, barışçıl katılımcıların üçüncü kişilerin şiddetinden makul ölçüde korunmasını da gerektirebilir.

Dayanak: AİHS m.11; devletin pozitif yükümlülükleri

87. C Özel hayat ve kişisel veriler

Doğru seçenek: Özel ve aile hayatına saygı hakkıyla

Çözüm: Özel hayat kavramı, kişinin mahrem bilgileri, iletişimi ve kişisel verileri üzerinde denetim kurmasını da kapsar. Keyfi toplama ve saklama AİHS m.8 güvencelerini ihlal edebilir.

Dayanak: AİHS m.8; kişisel verilerin korunması ilkeleri

88. B AİHM başvurusunda iç hukuk yolları

Doğru seçenek: İddia edilen ihlali öncelikle ulusal makamların giderme fırsatına sahip olmasını sağlamak

Çözüm: Sözleşme sistemi ikincildir. Etkili ve erişilebilir ulusal yollar kullanılmadan AİHM'in devreye girmemesi, ihlalin öncelikle iç hukukta giderilmesine imkân verir.

Dayanak: AİHS m.35

89. A Ayrımcılık yasağının bağlantılı niteliği

Doğru seçenek: Sözleşme ve protokollerle güvence altına alınan haklardan yararlanma bakımından

Çözüm: AİHS m.14 bağımsız bir genel eşitlik hükmü değil, Sözleşme kapsamındaki hakların ayrımcılık yapılmadan kullanılmasını güvenceleyen bağlantılı bir hükümdür.

Dayanak: AİHS m.14

90. E Çocuğun üstün yararı ve katılım hakkı

Doğru seçenek: Çocuğun üstün yararı ve kendisini ilgilendiren konularda görüşünün dikkate alınması ilkelerine

Çözüm: Çocukla ilgili işlemlerde üstün yarar temel değerlendirme olmalı; çocuk, yaşına ve olgunluğuna uygun biçimde görüşünü açıklayabilmelidir. Görüş verilecek ağırlık çocuğun gelişim düzeyine göre belirlenir.

Dayanak: Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme m.3 ve m.12

Genel Kültür | 10 SORU**91. B Türkiye çevre tarihi - ilk millî park**

Doğru seçenek: Yozgat Çamlığı Millî Parkı

Çözüm: Yozgat Çamlığı, 1958'de millî park ilan edilerek Türkiye'nin ilk millî parkı olmuştur. Alan, karaçam toplulukları ve doğal peyzajıyla korunmaktadır.

Dayanak: Türkiye'nin korunan alanları ve millî parkları

92. D Anadolu uygarlıkları - Hattuşa

Doğru seçenek: Hititlerin

Çözüm: Hattuşa, Hitit İmparatorluğu'nun başkentidir ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndedir. Kentte surlar, tapınaklar ve çivi yazılı arşivler bulunmuştur.

Dayanak: Anadolu uygarlıkları; UNESCO Dünya Mirası - Hattuşa

93. A Türk dili tarihi - Muhakemetü'l-Lügateyn

Doğru seçenek: Ali Şir Nevai

Çözüm: Ali Şir Nevai, Muhakemetü'l-Lügateyn'de Türkçe ile Farsçayı karşılaştırmış ve Türkçenin anlatım gücünü savunmuştur.

Dayanak: Türk dili ve edebiyatı tarihi

94. D Temel fizik - ışık şiddeti

Doğru seçenek: Kandela

Çözüm: Işık şiddetinin SI temel birimi kandeladır. Lümen ışık akısını, lüks aydınlanmayı, watt gücü ve tesla manyetik akı yoğunluğunu ifade eder.

Dayanak: Temel fizik ve SI birimleri

95. B Astronomi - Güneş Sistemi

Doğru seçenek: Merkür

Çözüm: Güneş Sistemi'nde Güneş'e en yakın gezegen Merkür'dür. Yörünge süresi yaklaşık 88 Dünya günüdür.

Dayanak: Temel astronomi

96. B Uluslararası kuruluşlar - ICAO

Doğru seçenek: Montreal

Çözüm: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO), küresel sivil havacılık standartlarını geliştiren Birleşmiş Milletler uzman kuruluşudur ve merkezi Montreal'dedir.

Dayanak: Uluslararası kuruluşlar - ICAO

97. C Siber güvenlik - çok faktörlü kimlik doğrulama

Doğru seçenek: Çok faktörlü kimlik doğrulama

Çözüm: Çok faktörlü kimlik doğrulama, farklı türde en az iki doğrulama unsurunu birlikte kullanır. Parola ele geçirilse bile ikinci unsur saldırının başarı ihtimalini azaltır.

Dayanak: Siber güvenlik - kimlik ve erişim yönetimi

98. E Analitik düşünme - sıralama

Doğru seçenek: C - A - B - E - D

Çözüm: C ilk sırada olmalıdır. A ile B yan yana ve A solda bulunmalıdır; ayrıca D, E'nin sağında olmalıdır. Bu koşulların tümünü yalnızca C-A-B-E-D sıralaması sağlar.

Dayanak: Analitik düşünme - sıralama ve koşul denetimi

99. A Türkiye kültürel mirası - Sümela Manastırı

Doğru seçenek: Trabzon

Çözüm: Sümela Manastırı, Trabzon'un Maçka ilçesinde Altındere Vadisi'ne hâkim sarp bir yamaca kurulmuştur. Yapı, tarihî ve doğal çevresiyle Türkiye'nin önemli kültür varlıklarındandır.

Dayanak: Türkiye'nin tarihî ve kültürel varlıkları - Sümela Manastırı

100. D Avrupa polis iş birliği - Europol

Doğru seçenek: Europol

Çözüm: Europol, Avrupa Birliği'nin kolluk iş birliği ajansıdır. Ulusal kolluk birimlerine bilgi paylaşımı, analiz ve koordinasyon desteği sağlar; doğrudan ulusal polis teşkilatlarının yerine geçmez.

Dayanak: Uluslararası güvenlik kuruluşları - Europol